

Retour: 5201AC100

De fracties in Provinciale Staten
van Noord-Brabant

Datum
7 maart 2014
Onderwerp
Initiatiefvoorstel aanpassing
reglementen waterschappen

Contact
073-217 32 31
johan.elshof@zlto.nl

Kenmerk
14jelsho66jvx

Geachte Statenleden,

Op 14 maart bespreekt u het 'Initiatiefvoorstel aanpassing reglementen waterschappen'. Daarin wordt voorgesteld om het aantal zetels voor onder meer de geborgde categorie ongebouwd te verminderen.

Aanleiding: suggestieve berichtgeving Nieuwsuur.

De aanleiding van het initiatiefvoorstel ligt in de uitzending van Nieuwsuur van 9 februari. Daarin werd beweerd dat de Nederlandse land- en tuinbouw de afgelopen tien jaar 65 miljoen euro minder waterschapslasten is gaan betalen. De lasten zouden verschoven zijn naar de burgers. De uitspraken zijn gebaseerd op het rapport 'Ontwikkeling waterschapslasten in de periode 1998-2010' van het COELO uit 2012.

<http://www.coelo.nl/rapporten/waterschapslasten1998-2012.pdf>

In het betreffende COELO-rapport zien we een lastenverlichting voor ongebouwd van 64 miljoen euro in de periode 1998-2010 (blz. 13). Allereerst moet beseft worden dat in deze daling opgenomen is het bedrag van circa 20 miljoen euro voor natuur, dat eerst onder de categorie ongebouwd was begrepen.

Daarnaast strookt de genoemde 65 miljoen in het geheel niet met de tabel op blz. 9, waaruit blijkt dat de gemiddelde bijdrage van ongebouwd in de periode 1998-2010 is gedaald van 55 naar 54 euro per ha. Bij de herziening van het waterschapsbestel in 2009 zijn natuur en infrastructuur per ha fors minder gaan betalen, wat invloed heeft op het gemiddelde. Desondanks is het verschil niet meer dan 1 euro, wat bij 2 miljoen ha landbouwgrond in Nederland een afname betekent van maximaal 2 miljoen euro. Door deze cijfers niet te noemen vinden wij de berichtgeving in Nieuwsuur suggestief en zijn veel burgers op het verkeerde been gezet.

Stijgende lastenontwikkeling ongebouwd in Noord-Brabant.

Anders dan het Nederlandse gemiddelde, zijn bij de waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel de tarieven voor de categorie ongebouwd in de afgelopen jaren aanmerkelijk gestegen. Als voorbeeld de situatie bij Aa en Maas: de heffing voor 2009 bedroeg € 43,05 per ha, voor 2013 € 60,09. Dus in vijf jaar een stijging van circa 40%. In de andere Brabantse waterschappen was sprake van een toename in de zelfde orde van grootte.

Daarmee zijn de waterschapslasten voor boeren en tuinders dus aanzienlijk meer gestegen

Onderwijsboulevard 225
5223 DE 's-Hertogenbosch
Postbus 100
5201 AC 's-Hertogenbosch
KvK 18054307

dan voor burgers. Daar komt nog bij dat boeren en tuinders ook nog waterschapslasten betalen via de ingezetenenomslag en de lasten bedrijfsgebouwd. Boeren en tuinders betalen drie keer.

Herziening watersysteemheffing.

Het Initiatiefvoorstel spreekt op blz. 3 over de herziening van de kostentoedeling watersysteemheffing. Daarbij wordt bedoeld op mogelijkheid die in de Wet modernisering waterschapsbestel 2009 wordt geboden om de tarieven voor ongebouwd te differentiëren voor infrastructuur. De wetgever heeft hiervoor bewust gekozen om te voorkomen dat de kosten voor snelwegen, (hoge snelheids)spoorwegen etc. onevenredig zwaar zouden drukken op de lasten voor agrarische gronden. Waterschap Aa en Maas maakt hiervan sinds 2014 gebruik; waterschap Brabantse Delta als sinds 2009.

Omdat de watersysteemheffing gebaseerd is op de economische waarde van de gronden, verschuift een deel van de lasten daarmee naar de eigenaren van de aanmerkelijk duurdere rijkswegen, spoorwegen etc.

Het effect is daarmee niet dat de lasten voor agrariërs dalen, zoals in het Initiatiefvoorstel wordt gesuggereerd, doch alleen maar minder sterk stijgen.

Bestuurlijke legitimering van geborgd.

Met klem spreken wij de passage in het Initiatiefvoorstel tegen dat door afname van het ledenaantal van ZLTO de legitimiteit van de vertegenwoordigers ongebouwd afkalft. Afname van het aantal agrariërs betekent niet een afname van het belang of van de economische waarde van land- en tuinbouw.

De land- en tuinbouw heeft vanwege de aard van het productieproces een existentieel belang bij een optimale waterhuishouding. Met de globalisering van de wereldmarkt en de kieskeurige consument die alleen maar voedsel van hoge kwaliteit wil hebben, neemt dat belang alleen maar toe. De toename van het belang van een goed watersysteem onderkennen wij door zelf verantwoordelijkheid te nemen via de vele uitvoeringsprojecten op terrein van waterkwaliteit en waterconservering en -hergebruik, vaak samen met andere organisaties en overheden. De ondertekening van de Intentieverklaring grondwaterberekening Noord-Brabant op 31 januari is daarvan het meest recente voorbeeld.

Daarbij moet onderkent worden dat de agrarische sector in Brabant nog steeds groeit. De economische waarde (Standaardopbrengst) van de Brabantse land- en tuinbouw steeg van 3,5 miljard euro in 2005 naar 4,4 miljard in 2013. Een toename van 27%. In 2005 bedroeg het Brabantse aandeel aan de Nederlandse land- en tuinbouw 19%. In 2013 was dat 21%. Met name in de plantaardige productie voorzien we de komende jaren een verdere stijging. En daarmee ook een toename van het belang van een optimaal beheer van het watersysteem. Het belang daarvan vertaalt zich in het mede verantwoordelijkheid willen dragen voor het bestuur van het waterschap.

Datum
7 maart 2014
Onderwerp
Reglementen waterschappen

Blad
3 / 3

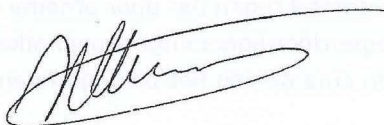
De leden van de categorie ongebouwd worden benoemd door ZLTO. Hoewel ZLTO een organisatiegraad heeft van circa 80% van het Brabantse agrarische grondgebruik, betekent dit vanzelfsprekend niet dat uitsluitend ZLTO-leden in aanmerking kunnen komen voor benoeming.

De benoemingsprocedure is openbaar. En daarmee ook de profielschets, de bekendmaking van de sollicitatieprocedure, de mogelijkheid om te solliciteren, de benoemingsprocedure en de vergadering van het Bestuur ZLTO waarin de benoemingen plaats vinden. Dit heeft er toe geleid dat er ook een aantal niet-ZLTO-leden zich kandidaat heeft gesteld en dat wij bij het waterschap Aa en Maas een niet-ZLTO-lid hebben benoemd.

Overigens hebben wij op ambtelijk niveau tijdens de procedure regelmatig overleg met de provincie Noord-Brabant, hetgeen geresulteerd heeft in waarderende woorden vanuit de provincie voor de zorgvuldige werkwijze.

Wij vertrouwen er op dat uit het bovenstaande blijkt dat er geen enkele aanleiding is om de reglementen van de waterschappen aan te passen ten aanzien van de categorie ongebouwd.

Met vriendelijke groet,

Hans Huijbers
Voorzitter ZLTO